

Становище

За дисертацията на Александър Драганов на тема „Политическите партии на САЩ и Канада в контекста на противопоставянето между либерали и консерватори“ (2016-2019)”, представена за присъждане на ОНС „доктор“ по 3.3. Политически науки

От професор Антоний Тодоров, доктор на науките, Нов български университет, специалност 3.3. Политически науки

Представената дисертация е в общ обем от 205 страници (275 стандартни), съдържа увод, четири глави на изложението, заключение и библиографски списък. Разработена е в катедра „политология“ на СУ „Св. Климент Охридски“ под научното ръководство на доц. д-р Даниел Смилов.

Избраната тема е сравнително необичайна в българската политология, защото е по същество международна – сравнително изследване на политическия процес в две североамерикански държави, САЩ и Канада. Авторът, Александър Драганов, описва в увода основанията за своя избор и специалния си интерес към тези две държави. Но няма съмнение, че такова сравнение има евристичен потенциал, особено с оглед на заявения период на управлението в САЩ на Доналд Тръмп.

Постижения на дисертацията

Заявената основна цел на дисертацията според автора е „да се съпоставят партийните системи на САЩ и Канада“ или казано иначе, да се направи систематично сравнение на партийните системи на тези две едновременно близки, но и много различни държави-съседни. Липсва експлицитно формулиран изследователски въпрос, но той се подразбира като „Какви са причините за различията между партийните системи на САЩ и Канада и зависимия от тях дебат между либерали и консерватори“.

Именно като отговор на един такъв възможен изследователски въпрос Александър Драганов формулира и двете си основни хипотези: различната политическа култура на двете държави и различната форма на управление. Политическата култура най-накратко е съвкупният политически опит на двете общества, белязан силно от начина на появата на двете държави в опозиция на Британската империя (с революционна война и с еволюция в рамките на Британската общност). Различията между един чист президентски режим в САЩ и един парламентарен режим на формално парламентарна монархия в Канада са също част от обяснението.

Дисертацията прави разграничението между обект и предмет на изследването, което обичайно трудно се пренася на други езици извън славянските. Обектът е заявен като „политическите партии в САЩ и Канада“, докато предметът е „противопоставянето между партиите в двете политически системи“. Очевидно става въпрос за едно по-широко изследователско поле, не само партиите, но и самата партийна и политическа система, в която действат партиите, докато изследователският интерес е специфично насочен към взаимодействието (включително и противопоставянето) между партиите в двете държави.

Структурата на изложението е логична и защитима с оглед на имплицитния изследователски въпрос и формулираните изследователски хипотези. Първата глава прави, както обичайно се очаква, теоретичен обзор па темата. Критично са разгледани теоретичните изследвания на партийните взаимодействия в САЩ и Канада най-вече в англоезичната литература (което е логично, макар и малко ограничено), но също и гледните точки, изразени в текстове от български учени, представени от автора като „изказвания от българските учени по темата“.

Разбира се, това последното е малко повърхностно, ако наистина става дума само за изказвания. В България има американистика, наистина най-вече като изследователско поле в областта на литературата и лингвистиката, но също и изследователи на историята и международната политика на САЩ като Румен Генев, Петър Шопов или Силвия Алексиева, макар да не са точно по темата. Иначе става дума най-вече за публицистични текстове от български автори, на които се позовава Александър Драганов.

Втората и третата глави на дисертацията третираат съответно политическите партии в САЩ и тези в Канада с оглед на основната тема – „сблъсък“ на либерали и консерватори. И в двата случая авторът прави исторически преглед на основните партии в двете страни, отбелязвайки и промяната на ролите им в САЩ, където Републиканската антиесклаважистка партия ще стане консервативна, докато „бялата“ Демократическа партия ще стане либерална. Докато в Канада по британска традиция либералната и консервативната партия запазват първоначалния си политически облик и партиен етикет. Тук от особен интерес е представянето на „малките“ партии, по-малки и често незабележими от политически анализи в САЩ, малко по-видими в Канада, именно порази разликата в политическата традиция и политическия режим. Интересно е дори само разсъждението за влиянието на тези „трети“ партии в две партийни системи, по традиция определяни като двупартийни.

Най-интересна е четвърта глава, където Александър Драганов прави сравнение между двете партийни системи и формулира обясненията за тяхното различие. Обяснението на тези различия авторът вижда в сравнението на различията в политическите култури, в политическите институции, в демокрацията и партийните системи. Но вероятно най-оригиналното е, сред широкия набор от обяснителни фактори на различията между двете страни, особената роля, която той отдава на медиите. Именно това последното е вероятно най-силният аргумент в представената дисертация. Според автора конкурентната двупартийна система, налична макар по различен начин и в двете страни, е предпоставка за политическата поляризация, но основен фактор са медиите. Познавайки се на други изследвания, Александър Драганов изтъква с основание, че „радикализирането на Републиканската партия съвпада почти изцяло с възхода на консервативния медиен блок около „Фокс Нюз“

Бележки по методологията

Авторът определя основната си методология в изследването като „качествена“, състояща се в анализ на изборните резултати в САЩ и Канада в изборите за парламент и президент (в САЩ). Тук особено важно е, че анализът се простира и върху особено значимите междинни и първични избори в САЩ, които показват силата на политическите течения. В канадския случай най-съществен е анализът на динамиката за партийната подкрепа. Дотук, обаче, става въпрос за количествени електорални изследвания.

Действителните качествени изследвания са на изявленията на политическите лидери, на програмните документи на партиите в управлението и опозицията, на изразените предизборни намерения на кандидатите. Тук са мобилизирани и изследвания на официалните канали на партиите в Интернет и на социалните мрежи.

Авторът отбелязва, че се използва и сравнителният метод, но в текста не намерих ясно разписана схема на критериите за сравнението, което е очевидна слабост.

Добро впечатление прави самоанализът на ограниченията в изследването, което е добър признак за научна коректност. Учудващо е, че като най-голяма слабост на дисертацията се отбелязва липсата на специално внимание на влиянието на Русия в изборния процес (избора на Доналд Тръмп през 2016 г. и протестите на собствениците на камиони срещу правителството на Джъстин Трюдо в Канада през 2022 г.) Вярно е, че руското влияние върху изборите в САЩ и Канада излиза отвъд непосредствения предмет на дисертацията, но всъщност въпросът е другаде. Не толкова да се измери възможното влияние на руската пропаганда, а най-вече да се търси отговор на въпроса, защо толкова много граждани на такива стари демокрации като американската и канадската са податливи на антидемократична пропаганда.

Критични бележки върху приносите

Очевидно е, че тази дисертация е направена на основата на кабинетно проучване и се позовава на обследването на огромно количество източници (само академичните източници са 111). Става дума за обобщаване на огромно количество информация и това обобщение несъмнено е резултат от упорита и дълга работа.

Самият Александър Драганов изтъква като приносен момент „систематизиране и обзор на съществуващите теории по темата за противопоставянето между либерали и консерватори в САЩ и Канада“. Това може да се приеме, макар обичайно да не се смята за изследователски принос като такъв. Далече по-интересен е приносът, описан като „сравнителен анализ на партийните кливиджи в САЩ и Канада“, както и сравнителният анализ на „механизмите и инструментите, оказващи влияние върху електората“. Това несъмнено е оригиналното в дисертацията и изглежда напълно достатъчно за такъв изследователски труд. Принос може да се приеме и във включването към обяснителната схема на „малките“ политически партии, позициите им по отношение на големите политически кливиджи.

Бих добавил и няколко критични технически бележки, вероятно повлияни от използваните текстове на английски като например употребата на минало свършено време, сякаш авторът на дисертацията е свидетел на събитията, за които говори.

Заклучение

Представената дисертация е конструирана и написана грамотно, с познаване на академичния език на политическата наука, използва коректно източниците си, обобщава огромно количество изследвания и други текстове, разширява познанието ни за своя предмет и е несъмнено полезна на изследователите. Това я прави съответстваща на изискванията към дисертация за присъждане на ОНС „доктор“ по политически науки на Александър Драганов.

Opinion

For the dissertation of Alexander Draganov on the topic “The political parties of the USA and Canada in the context of the opposition between liberals and conservatives (2016-2019)”, presented for the award of PhD under 3.3. Political Sciences

By Professor Antony Todorov, Dr. Hab., New Bulgarian University, specialty 3.3. Political Sciences

The presented dissertation has a total volume of 205 pages (275 standard), contains an introduction, four chapters of the exposition, a conclusion and a bibliographical list. It was elaborated in the political science department of the University of St. Kliment Ohridski under the scientific supervision of Assoc. prof. Dr. Daniel Smilov.

The chosen topic is relatively unusual in Bulgarian political science because it is essentially international – a comparative study of the political process in two North American countries, the USA and Canada. The author, Alexander Draganov, describes in the introduction the reasons for his choice and his special interest in these two countries. But there is no doubt that such a comparison has heuristic potential, especially in view of the stated period of the US administration of Donald Trump.

Dissertation Achievements

The stated main purpose of the dissertation, according to the author, is “to compare the party systems of the United States and Canada”, or in other words, to make a systematic comparison of the party systems of these two simultaneously close but very different neighbouring countries. There is no explicitly stated research question, but it is implied as “What are the reasons for the differences between the US and Canadian party systems and the dependent liberal-conservative debate”.

It is as an answer to one such possible research question that Alexander Draganov formulates both of his main hypotheses: these factors are the different political culture of the two countries and the different form of government. Political culture, in short, is the total political experience of the two societies, strongly marked by the way the two countries emerged in opposition to the British Empire (with revolutionary war and with evolution within the British Commonwealth). The differences between a pure presidential regime in the US and a parliamentary regime of a formal parliamentary monarchy in Canada are also part of the explanation.

The dissertation makes the distinction between an object and a subject of research, which is usually difficult to transfer to languages other than Slavic. The object is stated as “the political parties in the US and Canada”, while the subject is “the opposition between the parties in the two political systems”. Obviously, it is a broader research field, not only the parties, but also the party and political system itself, in which the parties operate, while the research interest is specifically focused on the interaction (including opposition) between the parties in the two countries.

The structure of the presentation is logical and defensible in view of the implicit research question and the formulated research hypotheses. The first chapter makes, as is usually expected, a theoretical overview of the topic. Critically examined are the theoretical studies of party interactions in the USA and

Canada, mostly in the English-language literature (which is logical, although somewhat limited), but also the points of view expressed in texts by Bulgarian scholars, presented by the author as “statements from the Bulgarian scholars on the subject”.

Of course, that last one is a bit superficial if it's really just talk. In Bulgaria there are American studies, indeed mostly as a research in the field of literature and linguistics, but also researchers of the history and international politics of the USA such as Rumen Genov, Petar Shopov or Silvia Alexieva, although they are not exactly on the subject. Otherwise, it is mostly about journalistic texts by Bulgarian authors, which Alexander Draganov refers to.

The second and third chapters of the dissertation treat the political parties in the USA and those in Canada, respectively, in view of the main topic - the “clash” of liberals and conservatives. In both cases, the author provides a historical overview of the major parties in both countries, noting also the change in their roles in the US, where the anti-slavery Republican Party would become conservative, while the “white” Democratic Party would become liberal. While in Canada, according to British tradition, the Liberal and Conservative parties retain their original political appearance and party label. Of particular interest here is the presentation of the “minor” parties, smaller and often invisible to political analyses in the US, somewhat more visible in Canada, precisely striking the difference in political tradition and political regime. It is even interesting to think about the influence of these “third” parties in two party systems, traditionally defined as two-party.

The most interesting is the fourth chapter, where Alexander Draganov makes a comparison between the two-party systems and formulates the explanations for their difference. The author sees the explanation of these differences in the comparison of differences in political cultures, in political institutions, in democracy and party systems. But perhaps most original is, among the wide range of explanatory factors of the differences between the two countries, the special role he assigns to the media. This last one is probably the strongest argument in the presented thesis. According to the author, the competitive two-party system, available albeit in different ways in both countries, is a prerequisite for political polarization, but the main factor is the media. Citing other research, Alexander Draganov rightly points out that “the radicalization of the Republican Party coincides almost entirely with the rise of the conservative media bloc around Fox News”

Notes on Methodology

The author defines his main methodology in the research as “qualitative”, consisting of an analysis of the election results in the USA and Canada in the parliamentary and presidential elections (in the USA). It is particularly important here that the analysis also extends to the particularly significant mid-term and primary elections in the US, which show the strength of political currents. In the Canadian case, the analysis of the dynamics of party support is most relevant. So far, however, it is a matter of quantitative electoral research.

The actual qualitative studies are of the statements of the political leaders, of the program documents of the governing and opposition parties, of the expressed pre-election intentions of the candidates. Research on the official channels of the parties on the Internet and on social networks has also been mobilized here.

The author notes that the comparative method is also used, but in the text, I did not find a clearly written scheme of the criteria for the comparison, which is an obvious weakness.

Self-analysis of research limitations makes a good impression, which is a good sign of scientific correctness. It is surprising that the greatest weakness of the thesis is the lack of special attention to the influence of Russia in the electoral process (the election of Donald Trump in 2016 and the protests of truck owners against the government of Justin Trudeau in Canada in 2022) It is true that Russian influence on the US and Canadian elections goes beyond the immediate subject of the dissertation, but in fact the question is elsewhere. Not so much to measure the possible influence of Russian propaganda, but above all to seek an answer to the question why so many citizens of such old democracies as the American and Canadian are susceptible to anti-democratic propaganda.

Critical Notes on Contributions

It is obvious that this dissertation is based on desk research and refers to the survey of a huge number of sources (academic sources alone are 111). It is about summarizing a huge amount of information, and this summary is undoubtedly the result of hard and long work.

Alexander Draganov himself points out as a contributing point “systematization and overview of existing theories on the subject of the opposition between liberals and conservatives in the USA and Canada.” This can be accepted, although it is not usually considered a research contribution as such. Far more interesting is the contribution described as a “comparative analysis of party cleavages in the US and Canada”, as well as a comparative analysis of “mechanisms and instruments influencing the electorate”. This is undoubtedly the original in the dissertation and seems quite sufficient for such a research paper. A contribution can also be made in the inclusion in the explanatory scheme of the “small” political parties, their positions in relation to the big political cleavages.

I would also add a few critical technical notes, probably influenced by the English texts used, such as the use of the past perfect tense, as if the author of the thesis was a witness to the events he is talking about.

Conclusion

The presented dissertation is constructed and written competently, with knowledge of the academic language of political science, correctly uses its sources, summarizes a huge amount of research and other texts, expands our knowledge of its subject and is undoubtedly useful to researchers. This makes it compliant with the requirements for a dissertation for awarding the PhD in Political Science to Alexander Draganov.